

## **Мотиви към проекта на Наредба**

### **за здравните изисквания към бръснарските, фризьорските и козметичните салони и ателиетата за татуировки и поставяне на обици и други подобни изделия на различни части на тялото**

#### *Причините, които налагат приемането на нормативния акт*

Проектът на Наредба за здравните изисквания към бръснарските, фризьорските и козметичните салони и ателиетата за татуировки и поставяне на обици и други подобни изделия на различни части на тялото е изготвен на основание чл. 34, ал. 2 от Закона за здравето, във връзка с § 1, т. 9, буква „е“ от допълнителните разпоредби към същия.

Хигиенните изисквания към бръснарските, фризьорските и козметичните салони са регламентирани с Наредба № 15 от 1987 г. за хигиенните изисквания за бръснарските, фризьорските и козметичните салони (обн., ДВ, бр. 77 от 1987 г.) (Наредба № 15 от 1987 г.). До момента не са правени изменения и допълнения в Наредба № 15 от 1987 г., като с настоящия проект на акт се предвижда същата да бъде отменена.

Изготвянето на проекта на нова наредба и прецизирането на здравните изисквания към посочените обекти е продиктувано от настъпилите съществени промени в обществените и икономическите отношения в страната след 1987 г., както и поради настъпилите редица значителни промени в законовата уредба, уреждаща обществените отношения в тази област, а именно в: Закона за здравето, Закона за здравословни и безопасни условия на труд, Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси, както и изискванията към продуктите, използвани в бръснарските, фризьорските и козметичните салони и ателиетата за татуировки и поставяне на обици и други подобни изделия на различни части на тялото.

Идентифицирана е необходимост от осъвременяване на редица изисквания, регламентирани в Наредба № 15 от 1987 г., които не съответстват на действащото законодателство, като например:

- изискването в салоните да се употребяват само козметични и тоалетни средства, уреди и инструменти за работа, за които има стандартизационни документи или санитарни разрешителни от органите на държавния санитарен контрол;

- стопанските организации (частните стопани), експлоатиращи бръснарски, фризьорски и козметични салони, да съгласуват със съответните хигиенно-епидемиологични инспекции (ХЕИ), инструкция за работа, която се поставя във всеки салон;

- в определени салони, след съгласуване с органите на държавния санитарен контрол, да се допуска бръснене с бръснари при спазване на изискванията за дезинфекция.

Цитираните текстове са в противоречие със Закона за здравето и Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси, тъй като към настоящия момент структури като ХЕИ не съществуват. В цитираните два закона са въведени мерки за прилагане съответно на Регламент (ЕО) № 1223/2009 на Европейския парламент и на Съвета относно козметичните продукти и Регламент (ЕС) № 528/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2012 година относно предоставянето на пазара и употребата на биоциди (продуктите за дезинфекция).

Наличието на противоречия в съществуващата Наредба № 15 от 1987 г. с действащите закони и подзаконовни нормативни актове в областта на здравеопазването

налага да бъде направена съответната промяна в здравните изисквания към бръснарските, фризьорските и козметичните салони, с цел същите да бъдат синхронизирани с изискванията на действащото законодателство, а също така да бъдат нормативно установени и здравни изисквания към ателиетата за татуировки и поставяне на обици и други подобни изделия на различни части на тялото.

Въз основа на направения анализ на действащите към момента изисквания и адаптирането им с настъпилите промени в законодателството, е идентифицирана необходимост от извършването на многобройни и съществени изменения и допълнения на текстовете на действащата към момента Наредба № 15 от 1987 г. Посоченото, в контекста на изискванията на Закона за нормативните актове, е причина за изготвянето на проект на нова наредба, с която да се отмени Наредба № 15 от 1987 г. за хигиенните изисквания за бръснарските, фризьорските и козметичните салони.

### *Целите, които се поставят*

С проекта на Наредба за здравните изисквания към бръснарските, фризьорските и козметичните салони и ателиетата за татуировки и поставяне на обици и други подобни изделия на различни части на тялото се цели синхронизиране на подзаконовия нормативен акт с действащото законодателство така, че той да отразява реалната ситуация, съобразно формираните нови социално-икономически отношения в страната и изискванията към продуктите, използвани в тях.

Изготвеният проект е съобразен с разпоредбите на § 1, т. 9, буква „е“ от допълнителните разпоредби към Закона за здравето, според който обекти с обществено предназначение са бръснарските, фризьорските и козметичните салони и ателиетата за татуировки и поставяне на обици и други подобни изделия на различни части на тялото.

С проекта се предвижда да бъдат ясно регламентирани услугите, които могат да се предоставят в бръснарските, фризьорските и козметичните салони и ателиетата за татуировки и поставяне на обици и други подобни изделия на различни части на тялото. Последното е провокирано от установените недобри практики за поставянето на ботулинов токсин в козметични салони и други обекти с обществено предназначение, както и осъществяването на други инвазивни медицински манипулации и/или дейности, попадащи в обхвата на утвърдени медицински стандарти.

С проекта на наредба се въвеждат разпоредби за използване само на козметични продукти, които отговарят на изискванията на Закона за здравето и Регламент (ЕО) № 1223/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2009 г. относно козметичните продукти, въвеждат се и изисквания за съхранението и употребата на тези продукти, което трябва да е съобразно инструкциите на производителя.

Наредбата предвижда и водене на дневник за използваните козметични продукти с ограничен срок на годност, както и извършване на задължителен тест за чувствителност преди употреба с козметични продукти за боядисване (коса/вежди/мигли/брада).

Въвеждат се и изисквания към смесите за татуиране, които трябва да отговарят на въведените ограничения в Регламент (ЕО) № 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 година относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH).

С цел безопасност на потребителите, в проекта на наредба се предвиждат ясни правила за почистване и дезинфекция на инструментите, пособията и апаратурата, които се използват във фризьорските и козметичните салони и ателиетата за татуировки.

С проекта на наредба се въвеждат изисквания към професионалната квалификация на лицата, предоставящи услуги в бръснарските, фризьорските и козметичните салони, и ателиетата за татуировки и поставяне на обици и други подобни изделия на различни части на тялото.

*Финансовите и други средства, необходими за прилагането на новата уредба*

Очаква се, предложеният проект на акт да не окаже въздействие върху държавния бюджет в текущата и/или в следващите години. Прилагането на нормативния акт не изисква допълнителни финансови и/или други средства, които да бъдат направени от компетентните контролни органи.

Към настоящия момент в регистъра на обектите с обществено предназначение, на основание Наредба № 9 от 2005 г. за условията и реда за създаване и поддържане на публичен регистър на обектите с обществено предназначение, контролирани от регионалните здравни инспекции, са вписани над 24 000 обекта, в които се предоставят услугите, посочени в проекта на нормативния акт.

Приемането на наредбата е възможно да доведе до разходи за физическите и юридическите лица, стопанисващи бръснарски, фризьорски и козметични салони и ателиета за татуировки и поставяне на обици и други подобни изделия на различни части на тялото, свързани с устройството и обзавеждането на помещенията, въпреки че и към настоящия момент са регламентирани подобни изисквания в Наредба № 15 от 1987 г. По тази причина е предвиден срок от една година от влизането в сила на наредбата, в който обектите да се приведат в съответствие с изискванията за устройство и обзавеждане на помещенията.

С проекта на наредба се въвеждат изисквания към физическите и юридическите лица, стопанисващи бръснарски, фризьорски и козметични салони и ателиета за татуировки, които не съществуват в действащата Наредба № 15 от 1987 г.. Такива са изискванията за изпирането на текстилното бельо в обществени перални, отговарящи на изискванията на Наредба № 12 от 2018 г. за здравните изисквания към обществените перални, за осигуряване на ефективна защита от вредители по реда на Наредба № 1 от 2018 г. за условията и реда за извършване на дезинфекции, дезинсекции и дератизации. Посочените по-горе изисквания, макар и да не са разписани в действащата наредба, са задължителни за лицата, стопанисващи бръснарски, фризьорски и козметични салони и ателиета за татуировки именно по силата на Наредба № 12 от 2018 г. за здравните изисквания към обществените перални и на Наредба № 1 от 2018 г. за условията и реда за извършване на дезинфекции, дезинсекции и дератизации. Приблизителните финансови разходи за лицата, стопанисващи бръснарски, фризьорски и козметични салони и ателиета за татуировки, свързани с изпирането на текстилното бельо в обществени перални и осигуряване на ефективна защита от вредители, биха били както следва:

- изпиране на текстилно бельо в обществени перални – цена около 4 – 5 лева/килограм за пране и/или гладене и минимум 25 – 30 лева за поръчка;
- дератизация/дезинфекция/дезинсекция – цена между 50 – 150 лева при обработка на площ от 100 – 200 м<sup>2</sup>.

Конкретни финансови разходи на лицата, стопанисващи фризьорските и козметичните салони и ателиетата за татуировки, свързани с транспортирането и третирането на опасните отпадъци, образувани от дейността в тези обекти, не могат да бъдат посочени, тъй като те зависят от спецификата на отпадъка (клас на опасност), количеството/обема на отпадъка, транспорт, обработка и др.

*Очаквани резултати от прилагането, включително финансовите, ако има такива*

С приемането на наредбата се очаква да се постигне ясна регламентация на видовете услуги, които се предоставят в бръснарските, фризьорските и козметичните салони и ателиетата за татуировки при съобразяване с действащото законодателство и възникналите нови социално-икономически отношения в страната.

Ще се постигне високо ниво на безопасност на потребителите, посредством въвеждането на ясни правила за почистване и дезинфекция на инструментите, за пособията и апаратурата, които се използват в бръснарските, фризьорските и козметичните салони и ателиетата за татуировки, както и ще се изключи използването на козметични продукти, които не отговарят на изискванията на Закона за здравето и Регламент (ЕО) № 1223/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2009 г. относно козметичните продукти.

Въвеждането в проекта на наредба на изисквания към смесите за татуиране, които трябва да отговарят на въведените ограничения в Регламент (ЕО) № 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 година относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH), както и на задължителен тест за чувствителност преди употреба с козметични продукти за боядисване (коса/вежди/мигли/брада), ще предпази потребителите на услугите от възникването на алергични реакции, инфекции и заразни болести и в голяма степен ще гарантира здравословното ползване на услугите, които се предоставят в бръснарските, фризьорските и козметичните салони и ателиетата за татуировки.

Ще се подобри качеството на предлаганите в бръснарските, фризьорските и козметичните салони и ателиетата за татуировки услуги и ще преустановят съществуващите практики за поставянето на ботулинов токсин в козметични салони и други обекти с обществено предназначение, както и осъществяването на други инвазивни медицински манипулации и/или дейности, попадащи в обхвата на утвърдени медицински стандарти.

*Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз*

След извършен анализ за съответствие с европейското право се установи, че обществените отношения, предмет на проекта на тази наредба, не са регламентирани в европейското законодателство.

Уредбата на обществените отношения, предмет на проекта на наредба, е въпрос на национално решение и е от компетентността на отделните държави-членки. Това произтича от разпоредбата на чл. 168, пар. 7 от Договора за функционирането на Европейския съюз, която предвижда изключителна компетентност на държавите-членки по определяне на здравната им политика и организирането и предоставянето на здравни услуги и медицински грижи.